

Marjakasvien kukintatutkimus -tieteestä käytäntöön

Timo Hytönen
Maataloustieteiden laitos
Helsingin yliopisto

Rosaceae-heimon marjakasvien vertailu

- Lyhyenpäivänlajikkeet
 - Kukka-aiheet syksyllä => kukinta keväällä
- Jatkuvasatoiset
 - Kukka-aiheita muodostuu jatkuvasti

- Kukintaa tutkittu hyvin vähän

- Kaksivuotiset
 - Kukka-aiheet syksyllä => kukinta keväällä
- Syysvadelma
 - Kukka-aiheet ja kukinta samana vuonna

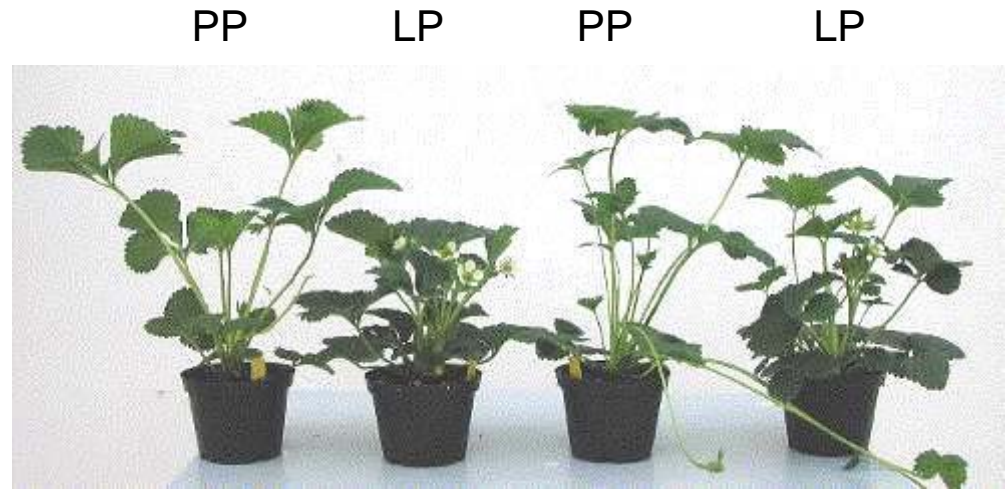
Lyhyenpäivän mansikat

- Suomessa viljellään LP-lajikkeita

- Kukka-aiheet alkavat muodostua, kun päivänpituus laskee ~14h

- Myös lämpötila vaikuttaa joillain lajikkeilla

=>TÄRKEÄ OMINAISUUS SUOMESSA

Elsanta

Korona

°C	Valojakso	
	10h	24h
9	100%	0%
15	100%	0%
21	100%	0%
27	17%	0%

Jatkuvasatoiset mansikat

Esim. 'Elan'

SD

LD

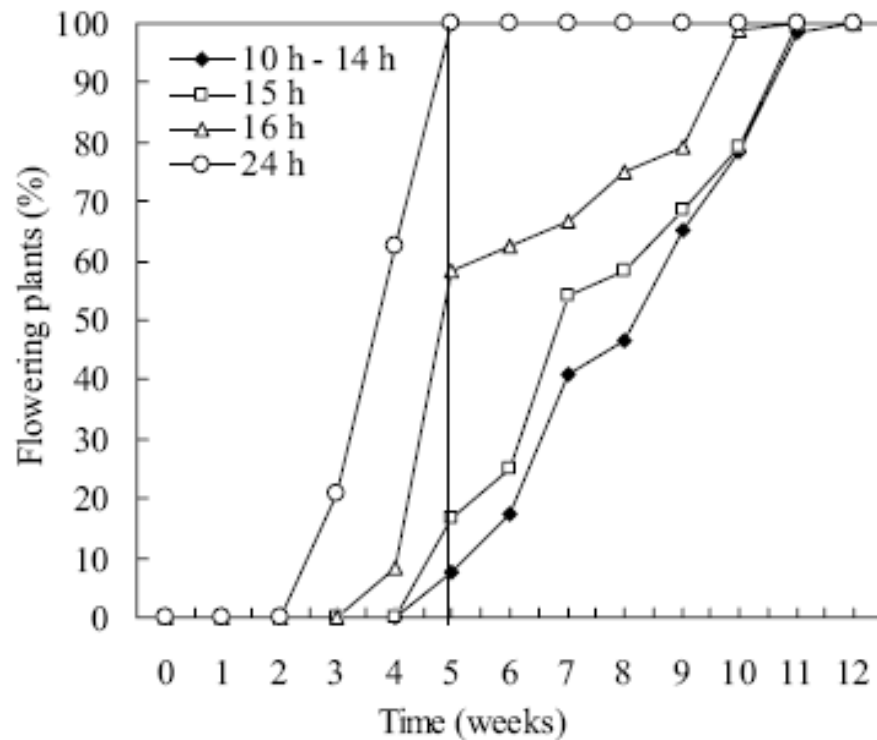

9°C

15°C

21°C

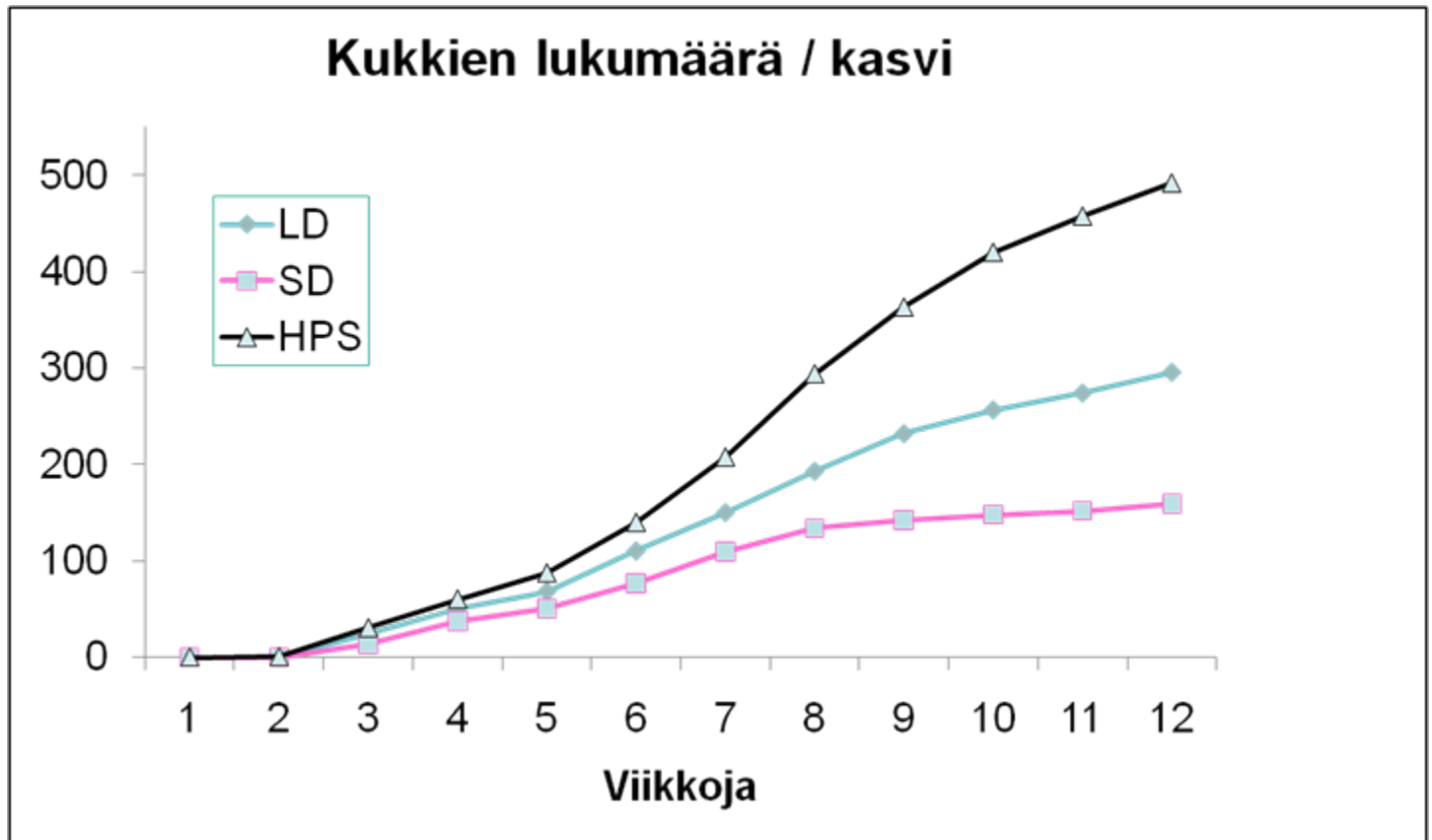
27°C

Vadelman kukinnan säätely

- Kaksivuotinen vadelma
 - Kriittinen päivänpituus 15 h, lyhyempi päivä tehokkaampi
 - Lämpötila $>18\text{ °C}$ \Rightarrow ei kukintaa
 - Lämpötilan lasku 15 °C \Rightarrow 9 °C \Rightarrow kukka-aiheiden muodostus tehostuu
- Syysvadelma
 - Kukka-aiheet muodostuvat pitkässä päivässä
 - Kukka-aiheita muodostuu jatkuvasti kunnes verson kärkisilmu muodostaa kukan

Valojakson ja valonmäärän vaikutus mesimarjan kukintaan

LD = 24 h
valojakso

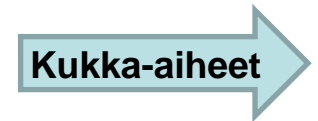
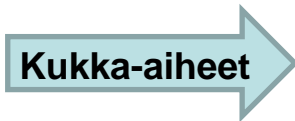
SD = 12 h
valojakso

HPS = 24 h
valojakso ja
suuri
säteilymäärä

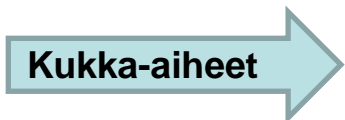
Kukintaominaisuuksien vertailu -kooste

Lyhyenpäivän mansikka, kaksivuotinen vadelma

Jatkuvasatoinen mansikka, syysvadelma, mesimarja (?)

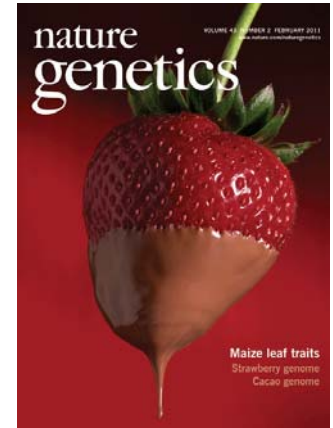

HY:n mansikkatutkimus –ahomansikka mallikasvina

- Ahomansikan perimä selvitetty
 - Puutarhamansikan perimästä puolet ahomansikkaa
 - Ahomansikka on LP-kasvi
 - Jatkuvasatoiset mutantit PP-kasveja
 - Yksi geeni, *SFL*, tekee eron
- => **Mansikan tärkein kukintageeni!**

SFL:n kartoitus

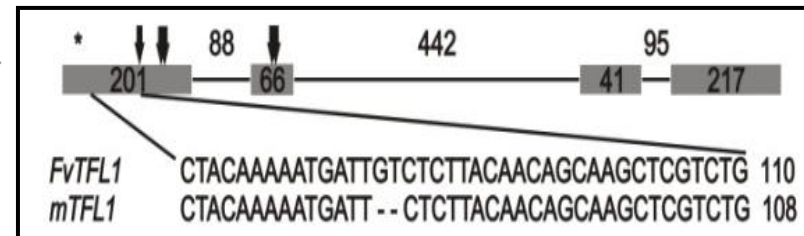
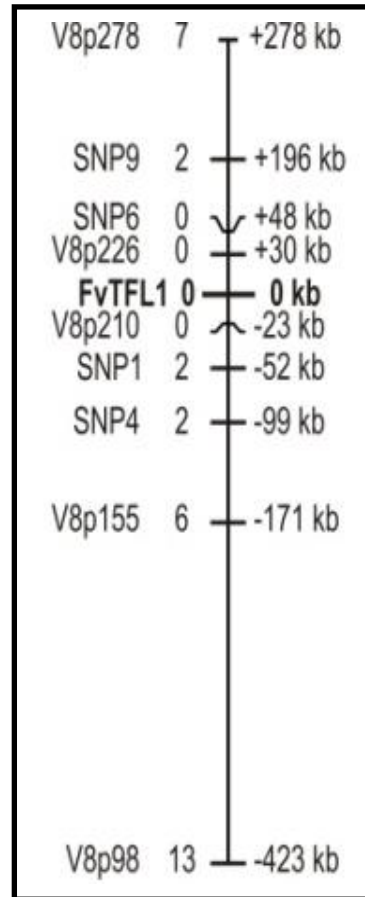
F1 RISTEYTYYS
LP mans. x
Jatkuvasat.

ITSEPÖLYTYYS
~1000 F2 yksilöä
25% jatkuvasatoisia

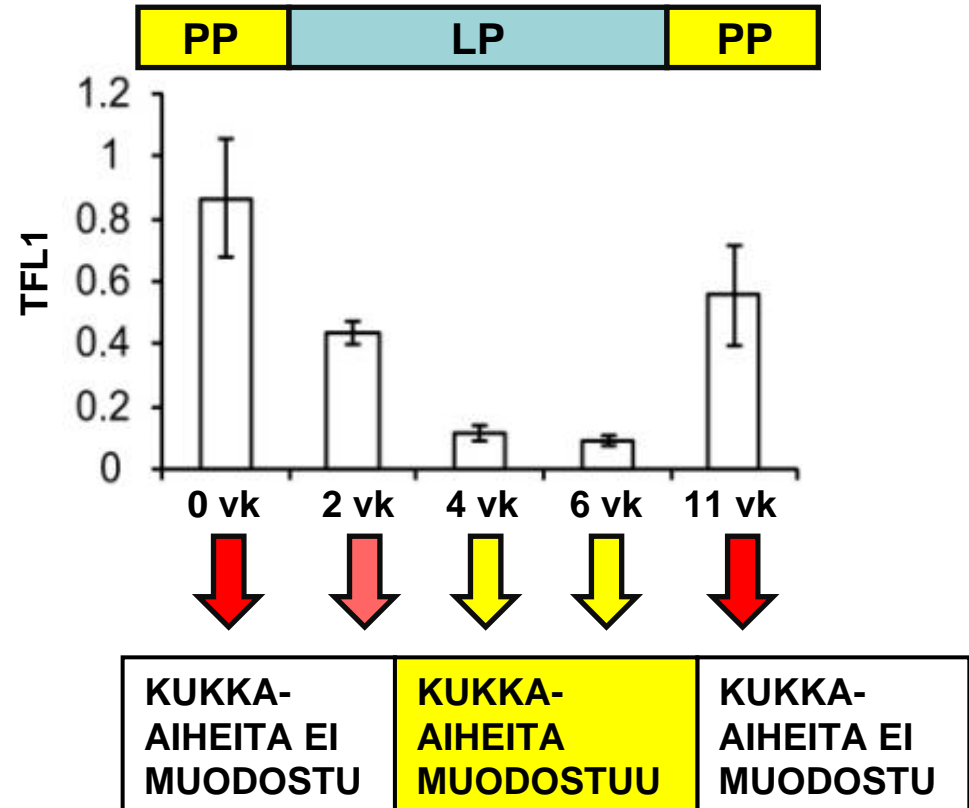
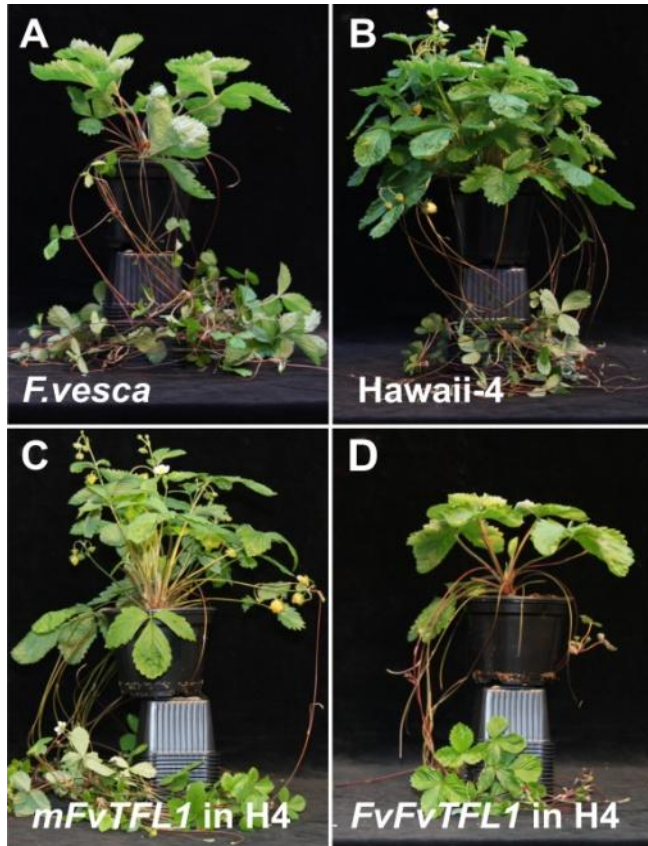

GEENIKARTOITUS

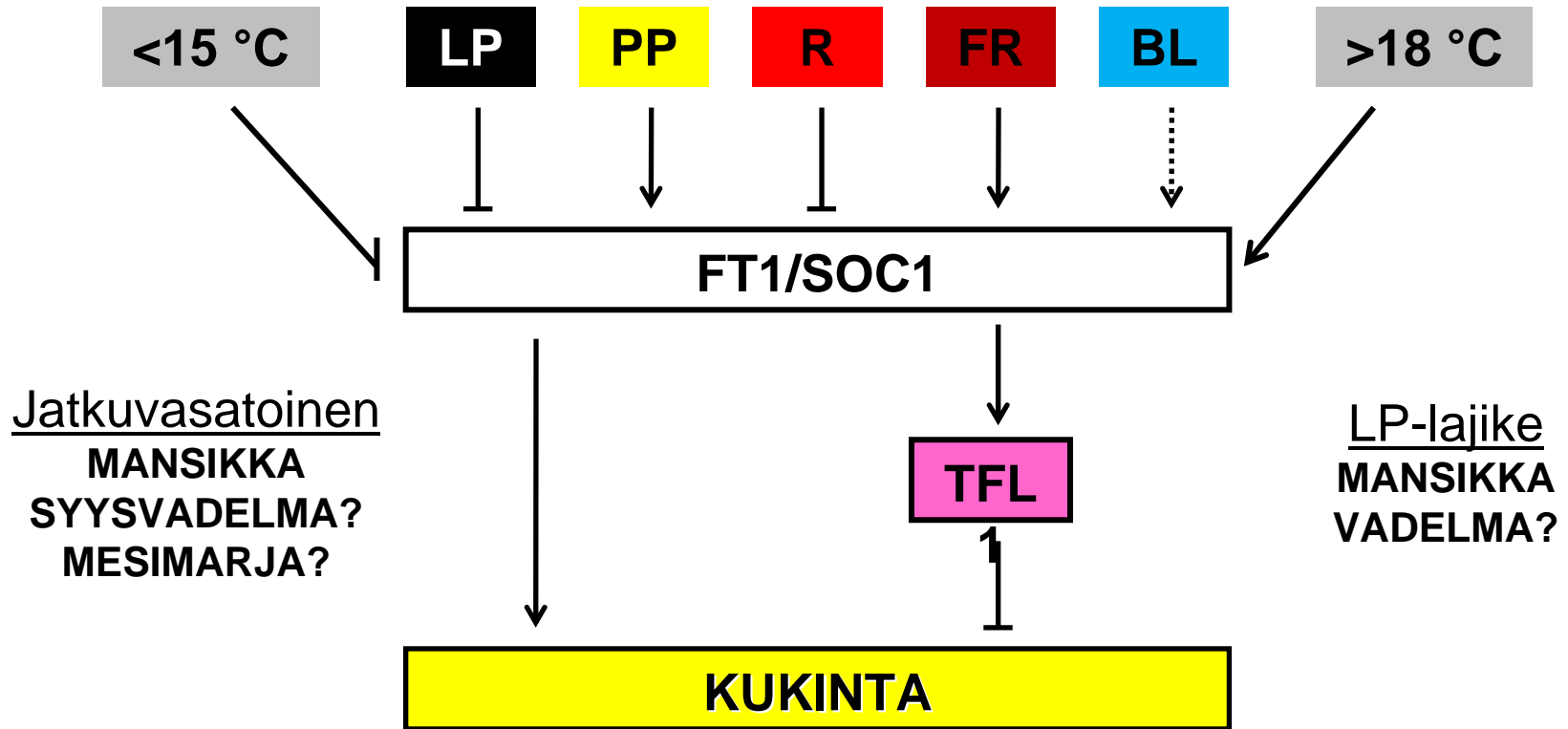

- Ahomansikan perimässä 240 milj. emästä
- 2 emäksen puuttuminen tekee ahomansikasta jatkuvasatoisen

Kuinka TFL1 säätelee kukintaa?

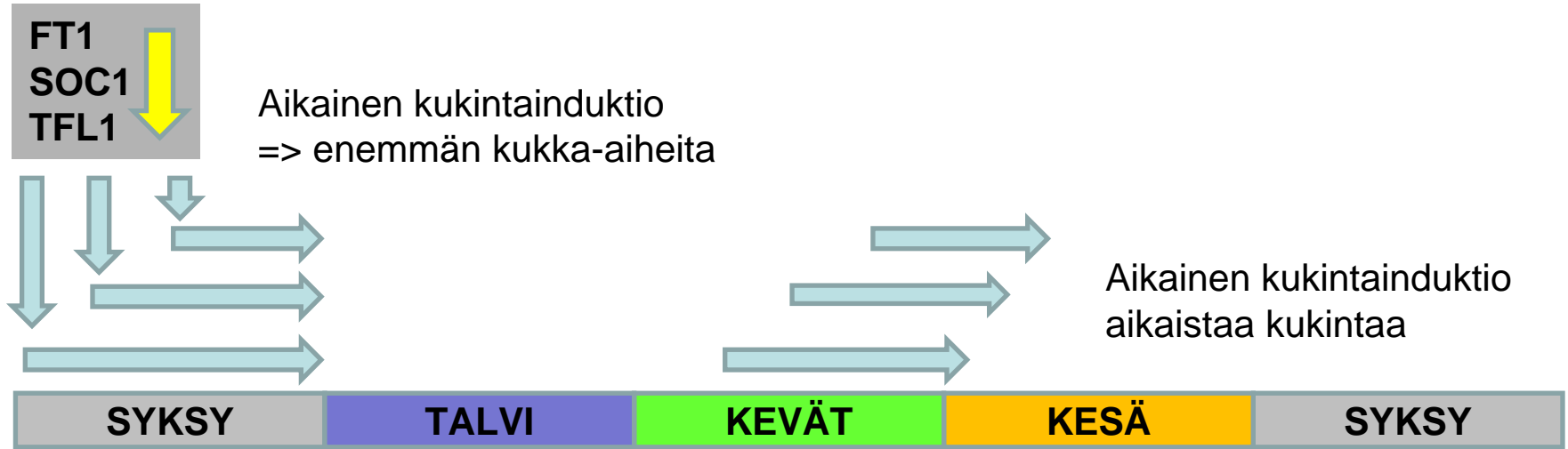

Kuinka valo ja lämpötila säätelee kukintaa?

- Yksi geeni saa lyhyenpäivänlajikkeen käyttäytymään päivävastoin
- Tätä geeniä voidaan säädellä valon ja lämpötilan avulla => KUKINTA ON/OFF

Kuinka geenitietoa voidaan hyödyntää?

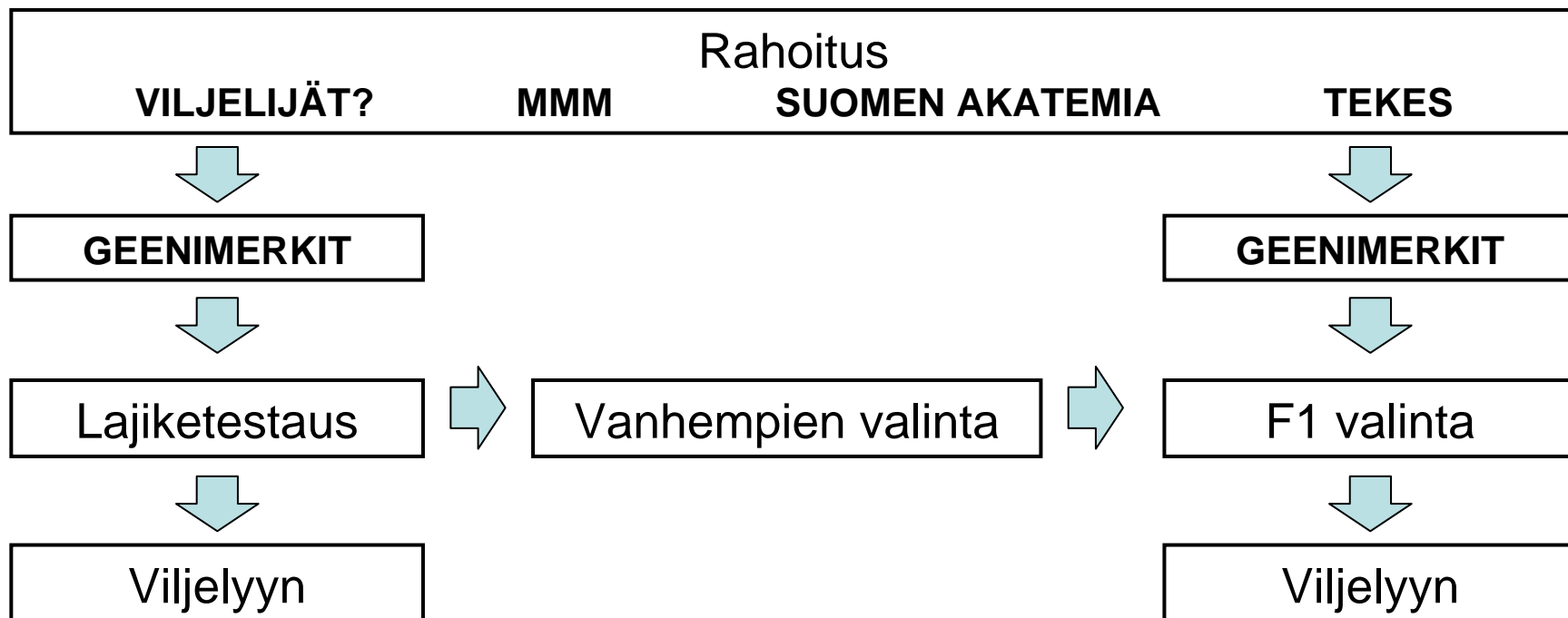
Lyhyenpäivän mansikka, kaksivuotinen vadelma

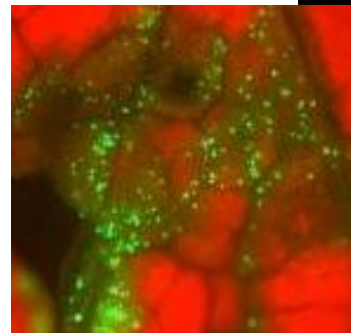
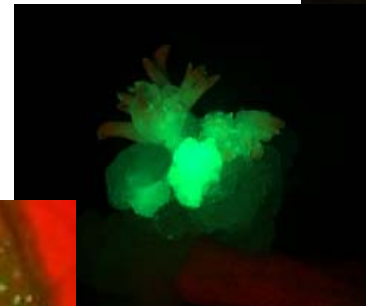
Geenitietoon perustuva pikatesti

- Tehostettu lajikevalinta
- Oikeiden risteytysvanhempien valinta jalostuksessa
- Tehostettu jälkeläisten valinta jalostuksessa

Tehostettu lajikevalinta ja jalostus

KIITOS MIELENKIINNOSTA

Marjaryhmä

Timo Hytönen
Paula Elomaa
Pauliina Palonen
Takeshi Kurokura
Katriina Mouhu
Marja Rantanen
Elli Koskela
Tero Tommila

Kysymyksiä?